

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kuljettajantutkintotoiminnan järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Kuljettajantutkintotoiminnan järjestämisestä annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi valvontaedellytysten parantamiseksi sekä tutkintojen laatutason ja yhdenmukaisuuden lisäämiseksi.

Kuljettajantutkintojen vastaanottamista koskeva sopimus tehtäisiin enintään neljäksi vuodeksi. Sopimuskautta voitaisiin jatkaa enintään kolmella vuodella hankintalainsäädännön mukaista suoraa neuvottelumenettelyä noudattaen tarvitsematta sitä uudelleen kilpailuttaa. Sopimuskauden enimmäispituus nousisi näin seitsemään vuoteen. Menettelyllä parannettaisiin valvonnan keinoja ja luotaisiin palveluntuottajille paremmat mahdollisuudet pitkäjänteiseen ja tasalaatuiseen toimintaan. Toimikausien mahdollinen jaksotuminen voisi antaa uusille yrittäjille nykyistä useammin mahdollisuuksia pyrkiä mukaan toimintaan.

Ajokoepaikkakunnille asetettavia vaatimuksia tiukennettaisiin. Liikenneympäristön riittävän monipuolisuuden lisäksi tavoitteena olisi tutkintojen määrien muodostuminen paikkakunnilla sellaisiksi, että vastaanottajilla olisi edellytykset ammattitaitonsa ylläpitämiseen ja kehittämiseen. Vaatimus edellyttäisi tarkistuksia erityisesti raskaan kaluston ajokortin vastaanottoverkostoon. Laissa määriteltäisiin tutkintopalvelujen tarjonnan vähimmäistaso. Kunkin tutkinnon vastaanottajan toimialueella olisi oltava mahdollisuus kaikkien luokkien tutkinnon suorittamiseen. Ajoneuvohallintokeskus määräisi edelleen paikkakunnat, joilla ajokoe voidaan suorittaa.

Ehdotettu laki on tarkoitettu koskemaan uutta, vuonna 2007 alkavaa sopimuskautta ja tulemaan voimaan vuoden 2007 alusta.

PERUSTELUT

1. Johdanto

Kuljettajantutkintotoiminnan järjestämisestä annetussa laissa (535/1998) säädetään kuljettajantutkintoihin ja kuljettajaopetuksen valvontaan sekä vaarallisten aineiden ajolupakokeiden vastaanottamiseen ja ajolupakoulutuksen valvontaan liittyvien tehtävien hoitamisesta. Laki on ollut voimassa vuoden 1999 alusta. Kuljettajantutkintotoiminnan järjestämisestä vastaa Ajoneuvohallintokeskus. Se hankkii tarvittavia palveluja julkisilta tai yksityisiltä palvelujen tuottajilta tai hoitaa ne itse. Laissa edellytetään kuljettajantutkintotoiminta järjestettäväksi siten, että palvelujen laatu ja yhdenmukaisuus sekä liikenneturvallisuuden vaatimukset huomioon ottaen riittävä saatavuus turvataan eri puolilla maata. Kuljettajantutkintotoimintaa koskevassa

sopimuksessa on sovittava alueesta, jolla palvelun tuottaja hoitaa toimintaa sekä toiminnan laajuudesta ja ehdoista. Toiminta-alueena käytetään maakuntaa, ja kilpailutuksen kautta valitulla vastaanottajalla on sopimuskautena yksinoikeus tutkintojen ja kokeiden vastaanottamiseen tällä alueella.

Kuljettajantutkintotoimintaa koskevat palvelut on tähän mennessä kilpailutettu kahdesti. Nykyisten palveluntuottajien sopimuskautsi päättyy vuoden 2006 lopussa, ja tarjouspyynnöt vuonna 2007 alkavasta toimikaudesta on tarkoitus julkaista keväällä 2006. Tällä hetkellä tehtävästä vastaa sama palveluntarjoaja kaikissa maakunnissa. Esitykseen sisältyvät muutokset olisi tarkoitus ottaa huomioon kevään 2006 tarjouskilpailussa.

Yhteisön lainsäädäntöön ei tällä hetkellä sisälly ajokorttitutkintoja vastaanottavaa

henkilöstöä koskevia vaatimuksia. Yhteisön ajokortista annetulla neuvoston direktiivillä 91/439/ETY on yhdenmukaistettu kuljettajantutkintoa koskevia vaatimuksia muutoin. Euroopan parlamentissa ja neuvostossa on parhaillaan vireillä komission ehdotus (KOM 621/2003) edellä mainitun direktiivin muuttamiseksi, johon sisältyy myös ehdotus lainsäädännön yhdenmukaisuuden lisäämiseksi tutkinnon vastaanottajia koskevien pätevyysvaatimusten avulla. Niiden myötä on tulossa tutkinnon vastaanottajien perus- ja jatkokoulutusta sekä ammattitaidon seuranta edellyttäviä vaatimuksia.

2. Nykytila ja ehdotetut muutokset

2.1. Sopimuskauden pituus

Kuljettajantutkintotoiminnan järjestämistä annetun lain 3 §:n 4 momentin mukaan kuljettajantutkintotoimintaa koskeva sopimus tehdään vähintään kolmeksi ja enintään viideksi vuodeksi. Käytännössä saatujen kokemusten perusteella sopimuskausi on tutkintotoiminnan kilpailuttamisen kannalta osoittautunut lyhyeksi. Enintään viiden vuoden mitaista sopimuskautta pidetään kohtuuttomana yksinomaan tutkintopalveluiden tuottamiseen erikoistuville yrittäjille. Sopimuskauden katsotaan estävän pitkäjänteisen toiminnan kehittämisen ja kestävän kumppanuussuhteen muodostumisen. Kokemusten perusteella nykyisen enimmäispituuden on katsottu mahdollistavan täysipainoisen tutkinnon vastaanottamisen vain kahden, kolmen vuoden ajan sen jälkeen, kun toiminta saadaan alkuvaiheiden jälkeen käyntiin. Toiminnan käyntiin saattamiseen liittyy muun muassa tietojärjestelmien ja -yhteyksien luominen, toimitilajärjestelyjä ja henkilöstön perehdyttämistä ja kouluttamista.

Sopimuskauden aikaisen valvonnan katsotaan antavan paremmat mahdollisuudet palveluntuottajan toimintaan puuttumiseen kuin palveluntuottajan vaihtaminen. Tämän vuoksi sopimuskauden aikaisen valvonnan edellytyksiä olisi parannettava. Sopimus voidaan purkaa sopimusrikkomustapauksissa, mutta se on toimenpiteenä järeä ja johtaa palveluntuottajan vaihtamiseen. Tarjouskilpailuvaiheessa aikaisemmassa toiminnassa havaittujen puutteiden ottaminen huomioon on jos-

sain määrin mahdollista, mutta tällöin on kuitenkin otettava huomioon erityisesti rajanveto kiellettyyn syrjimiseen ja tasapuolisen kohtelun vaatimus.

Kuljettajantutkintotoiminnan järjestämistä annettua lakia säädettäessä eduskunnan liikennevaliokunta kiinnitti huomiota kuljettajantutkintotoiminnan jatkuvuuden ja kehittämisen turvaamiseen edellyttäen sopimuksen määräaikaisuuden määrittämistä tarjousten määrän turvaamiseksi. Mahdollisimman suuren tarjousten määrän katsottiin turvaavan paremmat edellytykset tutkinnon vastaanottajien ammattitaidon ylläpitämiseen ja kehittämiseen. Saatujen kokemusten perusteella olisi palveluntuottajille voitava antaa mahdollisuus nykyistäkin pitempiaikaiseen toimintaan tarjousten määrän lisäämiseksi.

Tutkintotoiminnan pitkäjänteisyyden ja laatutason lisäämiseksi ja palveluntuottajaehtokkaiden määrän riittävyyden takaamiseksi esityksessä ehdotetaan kuljettajantutkintotoiminnasta annetun lain 3 §:n 4 momenttia muutettavaksi sopimuskauden pituuden osalta. Sopimus tehtäisiin enintään neljäksi vuodeksi. Sopimuskauden aikaisen valvonnan edellytysten ja tehon parantamiseksi ehdotetaan otettavaksi käyttöön hankintalainsäädännön mukainen mahdollisuus optiovuosiin menestyksellisen toiminnan perusteella. Sopimuskautta ehdotetaan voitavan jatkaa enintään kolmella vuodella julkisista hankinnoista annetussa laissa (1505/1992) tarkoitettua suoraa neuvottelumenettelyä noudattaen. Lain 5 §:n 2 momentin mukaan hankinta saadaan tehdä ilman tarjouskilpailua vain erityisistä syistä, jollaisena voidaan pitää muun muassa suoran neuvottelumenettelyn käytölle asetettuja ehtoja, joista säädetään kynnysarvon ylittävistä hankinnoista annetuissa asetuksissa. Kynnysarvot ylittävistä tavara- ja palveluhankinnoista sekä rakennusurakoista annetun asetuksen (380/1998) suoraa neuvottelumenettelyä koskevan 14 §:n 7 kohdan mukaan hankintayksikkö voi valita neuvottelumenettelyn hankintailmoitusta julkaisematta, jos kysymyksessä on uusi palveluhankinta tai uusi rakennustyö, joka kuitenkin vastaa aiemmin tehtyä hankintaa tai on aikaisemman urakan toisinto ja joka tehdään samalta toimittajalta edellyttäen, että aiempi hankinta on tehty avointa tai rajoitettua menettelyä käyttäen. Aiempaa hankintaa koskevassa

hankintailmoituksessa on mainittava neuvottelumenettelyn mahdollisesta myöhemmästä käytöstä, ja lisäpalvelujen tai uusien rakennustöiden ennakoitu arvo on otettava huomioon hankinnan kokonaisarvoa laskettaessa. Menettelyä voidaan käyttää ainoastaan kolmen vuoden ajan alkuperäisen hankinnan tekemisestä eli lisäkaudesta olisi päätettävä kolmen vuoden kuluessa sopimuksen tekemisestä. Sama periaate sisältyisi valmisteltavina oleviin uusiin hankintalakeihin. Sopimuskauden jatkamisella tarkoitettaisiin tässä esityksessä samaa kuin hankintalainsäädännössä suoran neuvottelumenettelyn käytöllä. Hankintalainsäädännössä edellytetään ilmoitukseen otettavaksi maininta suoran neuvottelumenettelyn käyttömahdollisuudesta. Käytännössä tämä edellyttäisi hankintailmoituksen lisäksi mainintaa myös tarjouspyyntöasiakirjoissa.

Mahdollisuus uuteen sopimuskauteen kannustaisi palveluntuottajaa panostamaan tutkintotoiminnan laatuun koko sopimuskauden ajan. Kokonaispituuden kasvattaminen voisi myös luoda paremmat edellytykset toiminnan kustannustehokkuudelle. Toiminnan mahdollisimman korkeasta ja tasaisesta laadusta hyötyisivät erityisesti ajokortin suorittajat ja välillisesti se hyödyttäisi liikenneturvallisuuksia. Sopimuskauden pidentäminen lisäisi myös kiinnostusta ryhtyä alan yrittäjäksi, mikä näkyisi tällöin tarjousten määrän ja kilpailun lisääntymisen kautta kustannussäästöinä. Lisäkauden käytön myötä mahdollisesti esiintyvä toimikausien jaksottuminen loisi alasta kiinnostuneille eri aikoihin käytävien tarjouskilpailuiden johdosta nykyistä useammin mahdollisuuksia pyrkiä palveluntarjoajaksi.

2.2. Tutkintoverkoston erikoistuminen

Kuljettajantutkintotoiminnan järjestämisestä annetun lain 3 §:n 3 momentin mukaan kuljettajantutkintotoiminta on järjestettävä niin, että palveluiden laatu ja yhdenmukaisuus sekä liikenneturvallisuuden vaatimukset huomioon ottaen riittävä laatu ja yhdenmukaisuus turvataan eri puolilla maata. Kuljettajantutkintotoiminnan järjestämisestä annetun asetuksen (719/1998) 4 §:n mukaan Ajoneuvohallintokeskus määrää ne paikkakunnat, joilla kuljettajantutkinnon ajokoe voidaan

järjestää.

Tutkinnon laadukkuus edellyttää kuljettajantutkinnon ajokoepaikkakuntia määrättäessä otettavaksi huomioon sen, että ne ovat liikenneympäristöltään riittävän monipuolisia ja vaativia. Myös yhteisön lainsäädännössä asetetaan tutkintopaikkakuntia koskevia vaatimuksia. Jotta tutkinnot ja ajokortin haltijan tiedot ja taidot olisivat mahdollisimman yhdenmukaiset, tutkintopaikkojen tulisi olla riittävän monipuoliset. Ajokortin suorittajan liikenteellisten valmiuksien ohella ajokoepaikkakunnalla on merkitystä myös tutkinnon vastaanottajien ammattitaidon ylläpitämisessä ja kehittämisessä. Erityisesti tämä korostuu sellaisten ajokorttiluokkien kohdalla, joita suoritetaan määrällisesti vähemmän, kuten raskaan kaluston ajokortteja. Mahdollisimman laaja kaikkien luokkien tutkintotoiminnan vastaanottoverkosto ei riitä takaamaan kaikille vastaanottajille sellaista määrää tutkintoja, että se auttaisi saavutetun ammattitaidon ylläpitämisessä ja kehittämisessä. Tämä tavoite voitaisiin saavuttaa vain vastaanottamista keskittämällä. Sama koskee vaarallisten aineiden ajolupakokeiden vastaanottamista ja nimenomaan näiden kokeiden suoritusarviointia. Toiminnan keskittäminen mahdollistaisi raskaan kaluston tutkintoihin ja ajolupakokeisiin erikoistumisen, mikä lisäisi kokeiden vaikuttavuutta liikenneturvallisuuden eduksi. Tällä hetkellä tutkintopaikkoja on 101, ja lähes kaikilla toimipaikoilla voidaan ottaa myös linja-autotutkintoja ja kuorma-autoyhdistelmien tutkintoja vastaan, joskaan kaikille paikoille ei riitä näiden luokkien tutkintopalvelujen kysyntää lainkaan tai ainakaan vuosittain. Raskaimpien ajokorttiluokkien kohdalla tutkinnot ovat pitkälti keskittyneet paikkakunnille, joilla on tarjolla myös vastaavaa koulutusta. Liikenneturvallisuuden parantamisvaatimusten ohella keskittymistarvetta korostavat myös tulossa olevat raskaan kaluston ammattikuljettajien vaatimukset samoin kuin yhteisön lainsäädännön tutkinnon vastaanottajien ammattitaitovaatimukset.

Myös muut tarpeet puoltaisivat mahdollisuutta tutkintoverkoston erikoistumiseen. Tällaisia tarpeita olisivat esimerkiksi erilaiset ajokyvyn arviointiin liittyvät toimenpiteet vammaisten ja iäkkäiden kohdalla. Toimintojen keskittäminen antaisi paremmat edelly-

tykset arviointien edellyttämään asiantunte-
mukseen ja niiden kehittämiseen.

Vaikka palveluiden mahdollisimman laa-
jaan tarjollaoloon ja saatavuuteen liittyvät
seikat ovat valtakunnallisella ja alueellisella
tasolla tärkeitä, tämä vaatimus olisi voitava
sopeuttaa liikenneturvallisuuden ja tutkinnon
laadukkuuden vaatimuksiin. Tutkintojen ta-
salaatuisuus ja tason ylläpitäminen ja kehit-
täminen edellyttävät mahdollisuutta toimin-
tojen keskittämiseen ja sen myötä erikoistu-
miseen. Tutkinnon vastaanottajien ja raskaan
kaluston kuljettajien valmiuksia lisäämällä
parannettaisiin koko liikenteen turvallisuutta.
Myös kuljettajantutkintotoiminnan järjestä-
misestä annettua lakia säädettäessä uutta jär-
jestelmää perusteltiin mahdollisuudella eri-
koistumiseen ja sen kautta tutkinnon laatu-
tasoon vaikuttamiseen.

Edellä esitetyn perusteella kuljettajantut-
kintotoiminnan järjestämisestä annettuun la-
kiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 a §, joka
koskisi tutkintotoiminnan järjestämisen ylei-
siä vaatimuksia. Nykyinen 3 §:n 3 momentti
ehdotetaan otettavaksi 3 a §:n 1 momentiksi.
Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan otettavaksi
nykyistä asetustason säännöstä vastaava
säännös Ajoneuvohallintokeskuksen toimi-
vallasta kuljettajantutkinnon ajokoepaikka-
kuntia määrättäessä. Momentin mukaan Ajo-
neuvohallintokeskus määräisi edelleen paikka-
kunnat, joilla ajokoe voidaan ottaa vastaan.
Momentissa mainittaisiin tekijät, jotka olisi
vähintään otettava huomioon paikkakuntia
määrättäessä. Nykyiseen tapaan otettaisiin
huomioon paikkakunnille asetettavat liikene-
ympäristöä koskevat kriteerit. Sen lisäksi
vastaanotettavien kokeiden määrien olisi
muodostuttava riittäviksi vastaanottajien
ammattitaidon ylläpitämisen kannalta. Laissa
säädettäisiin myös palvelujen vähimmäis-
tasosta. Vähimmäisvaatimuksena olisi, että
kunkin tutkinnon vastaanottajan alueella olisi
mahdollisuus kaikkien tutkintojen suoritta-
miseen, vaikkakin eri paikkakunnilla. Käy-
tännössä tämä koskisi raskaimpien luokkien
ajokorttitutkintoja, joita suoritetaan lukumää-
räisesti vähemmän.

2.3. Valvontaedellytysten muu paran- taminen

Kuljettajantutkintotoiminnasta annetun lain

11 §:n 3 momentin mukaan Ajoneuvohallin-
tokeskus voi tehdä tarkastuksia paikoissa,
joissa harjoitetaan laissa tarkoitettua kuljetta-
jantutkintotoimintaa. Säännöksissä edellyte-
tään tutkinnon vastaanottajan järjestävän olo-
suhteet tätä varten sellaisiksi, että tarkastus
voidaan asianmukaisesti suorittaa. Toimin-
nan laadukkuus edellyttää myös vastaanotta-
jien toiminnan seuranta. Seurantaedellytyk-
siä parantamalla voidaan varmistua riittävästä
osaamisesta, korjata havaittuja puutteita ja
kehittää vastaanottajille järjestettävää koulu-
tusta. Jotta valvojalla olisi riittävät edellytyk-
set laadunvalvontaan ehdotetaan sään-
nöksiä muutettaviksi siten, että olosuhteet
olisi järjestettävä valvonnalle sopiviksi myös
niin, että vastaanottoa suorittavien henkilöi-
den työtä voidaan asianmukaisesti seurata.
Ajoneuvohallintokeskus voisi tarpeen mu-
kaan ohjeistaa kuljettajantutkinnon ja ajolu-
pakokeen vastaanottajan työn seurannan. Li-
säksi pykälään ehdotetaan lisättäväksi sään-
nös siitä, ettei tarkastusta saa tehdä sellaisissa
paikoissa, jotka ovat perustuslain 10 §:n 1
momentissa säädetyn kotirauhan piirissä.

3. Esityksen vaikutukset

3.1. Taloudelliset vaikutukset

Mahdollisuus pitempään sopimuskauteen
voisi lisätä tarjosten määrää ja sen kautta
luoda edellytyksiä kustannustason laskemi-
selle. Toiminta- ja valvontaedellytysten pa-
raneminen ja tutkintoja vastaanottavien am-
matillinen kehittyminen parantaisivat tutkin-
tojen tasoa ja loisivat edellytykset liikenne-
turvallisuuden paranemiselle, mikä näkyisi
myös onnettomuuskustannusten kehitykses-
sä.

Tutkintoverkoston supistumista koskevat
muutokset raskaimpien ajokorttiluokkien
kohdalla edellyttäisivät tutkinnon suorittajilta
joissain tapauksissa nykyistä pitempiä tutkin-
tomatkoja, mikä lisäisi vastaavasti kustan-
nuksia. Tämä koskisi myös vaarallisten ai-
neiden ajolupakokeen suorittajaa. Menettelyn
ei kuitenkaan arvioida pidentävän tutkintoon
tai ajolupakokeeseen pääsyn odotusaikaa.
Nykyään tutkintoon pääsystä on sovittu pal-
velun tuottajan kanssa tehdyllä sopimuksella.
Tutkintoon on päästävä viiden päivän kulu-
essa. Käytännössä kuorma-autovetoisten ajo-

neuvoyhdistelmien ja linja-autojen tutkinnot ovat pitkälti keskittyneet paikkakunnille, joilla on koulutusta tarjolla. Tutkintoverkoston koskevat vaatimukset mahdollistaisivat toimipaikkojen erikoistumisen ja toiminnan järjestämisen taloudellisesti. Vähimmäispalvelutasosta säättäminen takaisi kuitenkin palvelujen saannin alueittain. Toimipaikkojen erikoistuminen edistäisi myös palveluntarjoajien toiminnan järjestämistä taloudellisesti.

3.2. Vaikutukset henkilöstöön ja organisaatioon

Ehdotukset eivät merkitsisi muutoksia nykyiseen organisaatioon. Esityksellä ei olisi myöskään vaikutusta henkilöstön asemaan, koska muutokset koskisivat uutta sopimuskautta.

3.3. Yhteiskunnalliset vaikutukset

Toiminta- ja valvontaedellytysten tehostaminen ja tutkintoja vastaanottavien henkilöiden ammatillinen kehittyminen parantaisivat kuljettajantutkinnon laatua. Laadukas tutkinto lisäisi osaamisvaatimusten lisääntymisen myötä erityisesti uusien raskaan kaluston kuljettajien liikenneturvallisuusvalmiuksia. Ajokypsyarvioiden tekemisen keskittäminen lisäisi arvioiden tasoa ja edistäisi liikenteen turvallisuutta.

4. Valmistelu

Esitys on valmisteltu Ajoneuvohallintokeskuksen ehdotuksen pohjalta liikenne- ja viestintäministeriössä. Esityksestä on pyydetty lausunto kauppaja teollisuusministeriöltä, opetushallitukselta ja Suomen Autokoululiitto ry:ltä.

5. Riippuvuus muista esityksistä

Esityksessä ehdotetaan sopimuskautta jatkettaessa noudatettavaksi hankintalainsäädännön mukaista suoraa neuvottelumenettelyä. Kauppaja teollisuusministeriössä on parhaillaan valmisteilla hankintalainsäädännön uudistaminen, jota koskeva hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnan käsiteltäväksi syksyn 2005 aikana.

6. Voimaantulo

Kuljettajantutkintopalvelujen uusi sopimuskausi alkaa vuoden 2007 alusta. Uudet säännökset on ehdotettu tulemaan voimaan tästä ajankohdasta lukien. Uudet säännökset otettaisiin huomioon keväällä 2006 julkaitavissa tarjouspyynnöissä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

kuljettajantutkintotoiminnan järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuljettajantutkintotoiminnan järjestämisestä 10 päivänä heinäkuuta 1998 annetun lain (535/1998) 3 §:n 3 ja 4 momentti ja 11 §:n 3 momentti sekä
lisätään lakiin uusi 3 a § seuraavasti:

3 §

Kuljettajantutkintotoiminnan järjestäminen

Kuljettajantutkintotoimintaa koskevassa sopimuksessa on sovittava alueesta, jolla palvelun tuottaja hoitaa kuljettajantutkintotoimintaa, sekä toiminnan laajuudesta ja ehdoista.

Kuljettajantutkintotoimintaa koskeva sopimus tehdään enintään neljäksi vuodeksi. Sopimuskautta voidaan jatkaa enintään kolmella vuodella saman palvelun tuottajan kanssa aiemmin tehtyä hankintaa vastaavan uuden palveluhankinnan tekemiseksi julkisista hankinnoista annetun lain (1505/1992) 5 §:ssä tarkoitettua suoraa neuvottelumenetelyä noudattaen. Edellytyksenä on, että ensimmäistä hankintaa koskevassa hankintailmoituksessa on ollut maininta mahdollisuudesta jatkaa sopimusta kolmen vuoden kuluessa alkuperäisen sopimuksen tekemisestä.

3 a §

Kuljettajantutkintotoiminnan järjestämistä koskevat yleiset vaatimukset

Kuljettajantutkintotoiminta on järjestettävä siten, että kuljettajantutkinto- ja ajolupa-koepalveluiden laatu ja yhdenmukaisuus sekä liikenneturvallisuuden vaatimukset huomi-

oon ottaen riittävä saatavuus turvataan eri puolilla maata.

Ajoneuvohallintokeskus määrää paikkakunnat, joilla kuljettajantutkinnon ajokokeita saadaan järjestää. Paikkakuntia määrättäessä on otettava huomioon, että liikenneympäristö on ajokokeen luokka huomioon ottaen riittävän monipuolinen kuljettajantutkinnon tavoitteiden saavuttamiseksi ja ajokokeen suorittajan valmiuksien arvioimiseksi sekä että suoritettavien ajokokeiden ja vaarallisten aineiden ajolupakokeiden määrät ovat luokittein riittävät tutkintotoiminnan yhdenmukaisuuden, laadun ja kehittämisen turvaamiseksi. Kunkin kuljettajantutkinnon vastaanottajan toimialueella on kuitenkin oltava mahdollisuus kaikkien luokkien kuljettajantutkintojen samoin kuin vaarallisten aineiden ajolupakokeiden suorittamiseen.

11 §

Valvonta

Ajoneuvohallintokeskuksella on oikeus tehdä tarkastuksia paikoissa, joissa harjoitetaan laissa tarkoitettua kuljettajantutkintotoimintaa. Tarkastusta ei kuitenkaan saa tehdä kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa. Kuljettajantutkinnon vastaanottajan on järjestettävä olosuhteet sellaisiksi, että tarkastukset voidaan suorittaa asianmukaisesti sekä kul-

jettajantutkintoja ja vaarallisten aineiden ajo-
lupakokeita vastaanottavien työtä seurata riit-
tävästi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Ennen lain voimaantuloa saadaan ryhtyä
lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpi-
teisiin.

Helsingissä 21 päivänä lokakuuta 2005

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Tuula Haatainen*

Laki

kuljettajantutkintotoiminnan järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuljettajantutkintotoiminnan järjestämisestä 10 päivänä heinäkuuta 1998 annetun lain (535/1998) 3 §:n 3 ja 4 momentti ja 11 §:n 3 momentti sekä
lisätään lakiin uusi 3 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

3 §

Kuljettajantutkintotoiminnan järjestäminen

Kuljettajantutkintotoiminta on järjestettävä siten, että kuljettajantutkinto- ja ajolupa-koepalveluiden laatu ja yhdenmukaisuus sekä liikenneturvallisuuden vaatimukset huomioon ottaen riittävä saatavuus turvataan eri puolilla maata. Kuljettajantutkintotoimintaa koskevassa sopimuksessa sovitetaan alueesta, jolla palvelun tuottaja hoitaa kuljettajantutkintotoimintaa, sekä toiminnan laajuudesta ja ehdoista.

Kuljettajantutkintotoimintaa koskeva sopimus tehdään vähintään kolmeksi vuodeksi ja enintään viideksi vuodeksi.

Ehdotus

3 §

Kuljettajantutkintotoiminnan järjestäminen

(ks. 3 a §)

Kuljettajantutkintotoimintaa koskevassa sopimuksessa on sovittava alueesta, jolla palvelun tuottaja hoitaa kuljettajantutkintotoimintaa, sekä toiminnan laajuudesta ja ehdoista.

Kuljettajantutkintotoimintaa koskeva sopimus tehdään *enintään neljäksi vuodeksi*. Sopimuskautta voidaan jatkaa enintään kolmella vuodella saman palvelun tuottajan kanssa aiemmin tehtyä hankintaa vastaavan uuden palveluhankinnan tekemiseksi julkisista hankinnoista annetun lain (1505/1992) 5 §:ssä tarkoitettua suoraa neuvottelumenettelyä noudattaen. Edellytyksenä on, että ensimmäistä hankintaa koskevassa hankintailmoituksessa on ollut maininta mahdollisuudesta jatkaa sopimusta kolmen vuoden kuluessa alkuperäisen sopimuksen tekemisestä.

3 a §

*Kuljettajantutkintotoiminnan järjestämistä
koskevat yleiset vaatimukset*

(ks. 3 §:n 3 mom.)

Kuljettajantutkintotoiminta on järjestettävä siten, että kuljettajantutkinto- ja ajolupa-koepalveluiden laatu ja yhdenmukaisuus sekä liikenneturvallisuuden vaatimukset huomioon ottaen riittävä saatavuus turvataan eri puolilla maata.

Ajoneuvohallintokeskus määrää paikkakunnat, joilla kuljettajantutkinnon ajokokeita saadaan järjestää. Paikkakuntia määrätessä on otettava huomioon, että liikenneympäristö on ajokokeen luokka huomioon ottaen riittävän monipuolinen kuljettajantutkinnon tavoitteiden saavuttamiseksi ja ajokokeen suorittajan valmiuksien arvioimiseksi sekä että suoritettavien ajokokeiden ja vaarallisten aineiden ajolupakokeiden määrät ovat luokittain riittävät tutkintotoiminnan yhdenmukaisuuden, laadun ja kehittämisen turvaamiseksi. Kunkin kuljettajantutkinnon vastaanottajan toimialueella on kuitenkin oltava mahdollisuus kaikkien luokkien kuljettajantutkintojen samoin kuin vaarallisten aineiden ajolupakokeiden suorittamiseen.

11 §

Valvonta

Ajoneuvohallintokeskuksella on oikeus tehdä tarkastuksia paikoissa, joissa harjoitetaan laissa tarkoitettua kuljettajantutkintotoimintaa. Tutkinnon vastaanottajan on järjestettävä olosuhteet sellaisiksi, että tarkastus voidaan asianmukaisesti suorittaa.

11 §

Valvonta

Ajoneuvohallintokeskuksella on oikeus tehdä tarkastuksia paikoissa, joissa harjoitetaan laissa tarkoitettua kuljettajantutkintotoimintaa. *Tarkastusta ei kuitenkaan saa tehdä kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa.* Kuljettajantutkinnon vastaanottajan on järjestettävä olosuhteet sellaisiksi, että tarkastukset voidaan suorittaa asianmukaisesti sekä kuljettajantutkintoja ja vaarallisten aineiden ajolupakokeita vastaanottavien henkilöiden työtä seurata riittävästi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

10
Voimassa oleva laki

HE 176/2005 vp
Ehdotus

*Ennen lain voimaantuloa saadaan ryhtyä
lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimen-
piteisiin.*
